

R E G É L Ő.

PESTEN Vasárnap Május 26^{kán} 1833.

Megjelen társával együtt hetenkint kétszer Vasárnap és Csütörtökön.
Évnegyedi díjja helyben 1 ft 36 kr boritéktalanul; postán, 2 ft ezüstben.
Három évnegyedre helyben 4 ft 48 kr; postán 6 ft.

I. TÖRTÉNET ÉS ELBESZÉLLÉS.

A' jegy-gyűrű. (Folytatás.)

„Im látja, kedves anyám — mond a' fiatal dáma — hogy én éppen az igazi férjfiúra utasítottam. Azonban báro ur bizhat anyámnak annyi szerénységében, hogy ő nem kívánja talán köszönet fejében amaz időért, mellyet az ur böles kiszámítása által neki meggazdálkodott, uraságotat még többi idejétől-is meg fosztani. Éppen nem tart számot anyám az urnak személyes kíséretéhez akár melly tanácslott mulató helyre. Én magam fogok neki kalauz gyanánt szolgálni. Hogy igazán szólljak, anyámat nem indítja annyiból itt maradásra a' helybeli nevezeteségek látására vonzó kívánság, mint ama boszorkodás, mellyre ő-is gerjedett, midőn, itt a' fogadóban, egyedül hagyatásom módját és zavarodásomat hallaná. Mert hogy én ezen finomtalan (undelicat) bánásnak egy igen becses ismeretséget köszönhetek, azt éppen nem tulajdonitom barátnéimnak, kiket mi most itt maradásunkkal büntetni akarunk, hanem csupán csak a' nekem igen kedvező történetnek.“

Ekkor egy ur és dáma lépett-be, hogy az anyát 's leányát falusi jószágukra vigyék. Az alatt mig az elmenetel felől tanakodva mulatnának, Tangern dolgai után akart látni, de távozása közben a' fiatal özvegy elragadó kérését, hogy estvére neki és anyjának leg alább csak egy pillantatig szentelné társaságát, képtelen volt tagadó felelettel viszonzni.

A' báro csak igen későn tért vissza a' fogadóba, boszorkodva, hogy ügyeit, mellyek utazását okozták, sokkal zavartabb állapotban találá, mint sem gondolta. A' harmadik számú szoba, mellybe addig-is holmijeit hordattak, a' két dáma szobájával volt határos, 's alig tevé-le

kalapját, midőn azonnal esendes koczogatás után a' közajtón egy jól ismert szózat arra emlékeztette, hogy igéretéről meg ne felejtkezzék. Sietett tehát azt teljesíteni.

14.

„Hála Istennek, hogy valahára jön a' báro! — kiált feléje Soissons-né. — Itt ülünk egész estve. Végre már kibeszélvén magunkat, anyámnak komornájához folyamodtam, ki német születésű, 's járatosabb a' románokban, hogy sem hivatalos foglalatosaiban; azért akár mely városba jövünk, mindenütt elsőbben-is a' költsönöző könyvtárokra szokta felkeresni. Éppen ott fekszik könyve, mellyet itt kapott; de ki adná ide kezét annak mocskos levelei forgatására, 's ki tudná kiállani ama szenvedhetlen büzőket, mellyeket már messzire bocsát magából?“

„Hallottam — viszonzá a' báro, — hogy alól a' vendégasztal estve-is számosan látogattatik. Mért nem vettek a' dámák részt benne?“

„Mivel — felele Soissons-né — tisztelettel megvallva, uraságod vissza jöttét vártuk.“

Tangern ezen igen érzékenyen ejtett szókra egyebet nem mondhatott, mint hasonló sajnálkozását ama boszontó multságán, melly őtet a' legkellemetesebbtől megfosztá.

Különben — folytatá a' bájló özvegy — nem volt kedve anyámnak olly társaság felkeresésére, mellyről én neki (minthogy uraságod abban részt nem vehetett) nem a' leg jobb képzetet adhattam. Azzal vádoltatnak földijeim, kivált a' fiatalok, hogy öntolongó (zudringlich) illendőséggel birnak. De mindig jobb tulajdonság az illendőség, mint amaz ügyetlen 's izetlen lény, mellyel a' német országi ifiak gyakran fellépnek. Ha ama pillantások szemtelenségét, mellyet ma délben láttam, mihelyt a' tányérról felemelém szememet, különös bokolásnak kellene tartani, ugy legalább a' jó nevelésű asszonyi személynek ollyasról lekelletik mondania. De kiyált gyűlöletesek voltak előtttem azok, kiknek kezeiken jegy-gyűrűt láttam. Már erre nézve-is, leg alább a' franczia miveltségi társaságokban megtartatik azon illendőség, hogy az ígért hűségnek eme jele nem tétetik-ki olly sok ember pusztá tekintetének. Ha mindjárt némelly dologban nálunk nehezen bánnak-is na-

gyobb lelki ismerettel, mint itt, de minden bizonnal a' külső formát jobban tudják becsülni és fentartani.“

Tangern azon félelmében, hogy tán ő-is messzebb ment az asszonyra vetett pillantásaival, bátortalanul kezdé mektegetni földijeit, 's midőn így megzavarodva jobb kezére tekintene, jegy-gyűrűje hijját vevé észre, mellyet házasága óta csak ritkán tett-le ujjáról.

„Ur Isten, mi baja a' bárónak? — kérdi a' fiatal dáma — hiszen olly halavány lett, mint zsebkendőm!“

Az asszony nyilvánságos megijedése leg alább értésére adta a' bárónak, hogy a' jegy-gyűrűs urak iránt tett észrevétel ő reá nem czélozott. Eszébe jutott egyszermind, hogy midőn az imént szobájában megmosdott, bizonyosan akkor vehette-le ujjáról a' gyűrűt, 's ott-is hagyhatta. E' kettő együtt véve ismét vissza adá neki elvesztett eszméletét.

„Csak szédülés volt — felele ő — de már ismét elmult.“

Leg nagyobb részvéttel tudakozták a' dámák, vallyon ezen bajban gyakrabban szenved-e, 's mindenfélét ajánlot-tak neki annak elhárítására. — Lelki erejinek önkéntes egybe szedése és nem szivéből gerjedő vidámsága által igyekezék a' hirtelen jött bajnak csekélységét elejükbe terjeszteni. Midőn székéről felugrott, szembe tűnő örömmel vevék észre a' dámák, hogy az arczáról eltűnt vér ismét vissza tolongott, 's előbbi felindulásának többé nyoma se látszék. Félig gondolkodva nyult azután a' költsönöző intézetből előtte heverő könyvhez, melly La c l o s-nak egyik ismeretes románja régi fordítását foglalá magában, 's annak czimje „A' veszedelmes ismeretségek“ vala.

„Holnap — mond Soissons-né, midőn a' báró kalapjához nyult — reggeltől fogva minden órát köszönettel fogadunk, mellyet talán uraságod szivesége számunkra fel fog tartani. Minekelőtte pedig hazulról el-menne, felőle majd bővebben szóljunk. Mivel szomszédok vagyunk, meg fogom mondani, milly időben beszélgethetünk egymással.

15.

Tangern vissza jövéen szobájába leg először-is gyűrűjét kereste. De azt sem a' mosdó asztalon, sem egyebütt nem találván, csengetett. A' kérdőre vont pinczés azt állitá, hogy

a' szobábensenki se volt, mit azzal-is törekedett bizonyítani, hogy a' tunya szolgáló még a' mosdó asztalt se hozá rendbe.

Csak hamar világos-is lett Tangern előtt, hogy a' gyűrűnek tagadhatlanul sokkal előbb kellett elveszni, sőt már a' közös asztalnál se lehetett többé ujján, különben a' finom érzetű Soissonsne, ki olly nagy illendőséggel viselték iránta, nehezen kelt volna ki annyira a' jegy-gyűrűt hordó férjfiak ellen. Átaljában a' gyűrű, mióta azt viselte, csak néhányszor csuszamodott ujjának egyik izén felül, az is csak házasaéga elején történt; de egészen soha sem esett-le.

Lélekismerete mély és szerencsétlen jelentést tulajdonita alapjául ezen történetnek; mivel őtet hűségének első habozásában annak záloga-is elhagyni látszott. További meggondolás után azonban veszteségét idveséges intésnek kezdé tekinteni, sőt azt-is hitte, hogy ama románnak czimje nem lehetett egyéb, mint azon intésnek ismétlése. De valóban-is ez volt életének legveszedelmeseb ismérétsége, mellytől magát őriznie kellett.

Lassankint ismét könnyebben, 's végre igen jól érzé magát, 's ha leesett-is ujjáról amaz üres jegy, annál szorgosabban tevé-fel magában, hogy a' hűséget, minek ama jel záloga volt, annál erősebben fogja szívében megőrizni. Szeretett Celiciája, gyermekének nyájas anyja, szép lényének egész dicsőségében lebegett most lelke előtt úgy, hogy mély szégyennel süté-le szemeit a' földre. De felemelé azokat ismét, részint midőn annak véghetetlen jósága és szeretete jutna eszébe, részint midőn elmélkednék, hogy még eddig önkéntelen gerjedelmeken kívül semmi se terhelné őtet. De hát ha engedne azon gerjedelmeknek, —hát ha valódi bűnnel terhelve kellenék leg hibebb hitvesének szemei elejébe lépnie? Akkor valóban egész életének boldogsága örökre el volna temetve; mert nagyon-is világosan érzé, hogy az nem csak hitvese szeretetére és hűségére, hanem iránta viseltetett ön szeretete és hűségére-is van alapitva. *(Folytatás következik.)*

É L E T T Ö R T É N E T.

Sz. Simon és hivei. *(Folytatás)*

Eme tanítás hirdetése után nem sokára elvégződött St. Simon küldetése-is, mert 1825-ki Májusban kiadá lelkét,

minekutánna a' tanítványainak vélt körülállókhöz e' szavakat mondá: „A' körtvély megérett, már most csak szakaszszatok-le.“ — Az ugy nevezett nevendékei ezután tanítványainak hirdetéi magokat, és adakozási segedelmek rovására *Le Producteur* (előhozó, termesztő, alkotó, Herverbringer) nevű folyóírást adák-ki, melly azonban elégséges ápolás nélkül szükölködvén nem sokára dugába dőlt. Mind e' mellett-is a' csekély számú párthivek, kik vallásbeli tanításaik felől még magok se voltak tisztában, az eddig elé azok felől megjelent írományokat mindenkép terjesztették a' közönség között, 's mivel sokan közülök azt hitték 's hirdették, hogy az uj tanítás elfogadása által igen könnyű, ha bár nem egészen munkátlan életet fognak élni, több pártosokat szerettek. De sokan nem sokára látván megcsalátásukat 's nem győzvén várni a' boldog helyesség bekövetkezését, bucsút vettek az uj hittől. — 1830-dik év kezdetén ismét egy rendszeres héti írást adtak-ki *Organisateur* (rendelkező) név alatt, mellyel a' köz egyesülést eszközteni ohajták. — Martius havában az uj vallás hivi nyilvános gyűléseket kezdének tartani, mellyekben a' hitvallást íetették, mellynek sommája ilyen forma: „Mindenben Isten van 's Isten mindenben. Az ember az istenség származékja, csak hogy testi és lelki valósága van; a' kereszténység e' kettőt egymástól elválasztá, mivel az elsőt feláldozá az utóbbinak. Ez nem igaz, mind kettőnek együtt kell maradni, 's egy közös célra munkálódnia, t. i. minden földi dolgok tökéletes végbe hajtására törekednie.“ — Már most minden héten rendes prédikáziók 's tanítások tartattak, mellyekben az uj hittudomány jobban fejtegettetett. A' kíváncsi nép nagy számmal tódult, 's minden rangbeli emberek jelentek-meg azokra, és így eme gyülekezeti napok csak hamar szaporodni, a' prédikáziók gyakrabban kezdettek lenni, sőt már francia ország több nagy városaiba p. o. Bordeaux-ba ténitgetők-is küldettek, hogy ott a' tanítások tartására gyülekezeti szálákat nyissanak-meg. A' júliusi pártütés után még inkább erőlködtek a' Simonisták munkaságuk siettetésére, 's annyira jöttek, hogy a' különben igen kedvelt és számosan olvasott

Globe ujság-levelet-is szolgálatjokra hódíták, melly már szinte 1831-nek elején ezen mellék-czimet vevé fel: „St. Simon tanításainak jegyző könyve.“ — Mind e' mellett se nagy még eddig a' valóságos Simonisták száma, 's alig megy néhány százra. De mivel gyakran ezernél több kíváncsi hallgatók jelentek-meg gyülekezeteik 's tanításaikra, melyeket részint nem tudatlan szónokok tartottak, a' tudatlanság és hir rendkívül nagynak hirdeté a' felekezet számát. Brüssel, Antwerp 's Lüttichbe-is küldöttek térítgetőket, de kevés részvételre találtak, sőt őket részint a' nép veté meg, részint a' törvényhatóság igazitá vissza. Azonkívül a' francia sajtók se kedveznek nekik, mert majd minden napló levelek azon törekednek, hogy az uj tanítókat elménczség, csipős gunyolás, csuffátétel, 's alapos fejtegetések által nevetségesekké és utálatosokká tegyék, nevezetesen a' Figaro hirlapjaiban éppen olly elménczséggel mint szerencsével gunyoltatnak, mire ők elég okot adnak kivált az által, hogy vallásuk szerzőjét Isten követjének, — tanításait csalhatlan kijelentéseknek, magokat egyház atyjainak 's választott papoknak czimezik.

A' francia kormány tehát jónak találta, hogy Párisban az uj felekezet ellen törvényesen ki keljen. — Három fő panasszal vádoltattak: 1-ör, hogy olly elveket tanítanak, mellyek a' nyilvános erkölcsiséggel ellenkeznek. — 2-or, hogy finansialis törvényteleniségre vetemedtek. — 3-or, hogy húsz személyből álló társaság-is szokott közülök egybe gyülni political 's vallásbeli tanakodás végett a' nélkül, hogy arra felsőbb engedelmet nyertek volna. — A' két első pont iránt több felől jöttek a' panaszok, kivált az asszonyok közös birhatása miatt, mellynek szabadságát prédikáziójikban hirdették, melly valóban az embert az oktalan állatokkal egy lépcsőre állító minden nemű erkölcselenségre nyujt alkalmat. Midőn a' leg f ő b b a t y á n a k E n f a n t i n - nak, kit ők simonista pápának neveznek, és R o d r i g u e s atyának törvényes kikérdeztetésük tartatnék, nagy számú Simonisták foglalák-el a' törvényszék teremét. A' bevádlottaknak azonban vissza adattak irományaik, 's a' vizsgáló bíró Demontiers ur a' Globe észrevétele szerint, különösen megilletődött a' leg f ő b b a t y á

nak csendes és méltóságos maga tartásán, 's az ezóta el-
pártolt Rodrigues atyának szeretetre méltó bátorlelkűségén.

(Végzet következik.)

II. JELES MONDÁS.

1. Leány és férjfi. Aprilis a' férjfi, míg nősző (házasulandó),
December, ha megházasodott. A' leány mindig csupa Május, míg
leány; de megváltozik az idő, ha asszony lesz. Shakespeare.

2. Asszony-remek. A' nőtől (asszony) remeket akart a' ter-
mészet készíteni, de elhibázta az agyagot, mert igen finomat vett,
különb minden jobb rajta, mint a' férjen. Lessing.

Közli E. Emil.

Gyönyörűség. Nem olly jók a' gyönyörűségek, hogy az
ember beléjek merülhessen; csak gyengéden kell azokból csipegetni.
Hasonlók azon lapos, és mocsáros helyekhez, mellyeken nem lehet
megállapodni, hanem csak hirtelen kell keresztül surranni.

Fontenelle.

III. KÖLTÉS Z E T.

Áldozat Rózsa sirján.

Még egyszer búkönnyelmet	Megyek. Ég! isteni erőt
Fogadd kora sirhalom!	Gyászáldozatomhoz adj.
Még egyszer az öröklétből	Jer most kedves halálpohár,
Rózsa! tekintsd gyászdalom.	Lengj reám örök álmat,
Jőjj alá — ah jőjj — hű keblünk	Jer, vezess Rózsa lakához,
Itt szép jövendőt érhet,	Ott lel keblem nyugalmat.
Jőjj, jőjj, de hah! mit sohajtok?	Jer, 's itt, a' holtak honába,
Ó hozzám el nem jöhet!	Itt, hüs árnyadba, gyászhely!
Ugy van. Te nem jöhetsz Kedves!	Itt, a' Kedves meghült porán,
En megyek, békén fogadj!	Itt ölj-meg halálkehely!

L. K. Egerből.

IV. VILÁGI TELEGRAF.

Szekér gyulladása. Amerikában Newcastle és French-
town között levő vasuton egy terhes málhakocsi (Packwagen) fur-
csa módon gyulladt-meg. A' gőzmasinából egy szikra lobbant a'
szekérbe 's egy dámának ékeségeit fedő skatulyában akadt-fel, hol
a' sebes mozgás 's ez által nevelt levegő vonulásának segedelmével
az egész szekeret lángba borítván sok becses értékű tárgyat, 's a'
többi közt nagy summa banknotát emésztett-el.

Halált okozó életkegyelem. Brüsszelben a' mult
Mart. 27-én engedetlenség és előjáróji iránt elkövetett egyéb tett-
leges vétkei miatt bizonyos Spitael nevű 's halálra ítélt gyalog
katonának a' hálai kapu melléki sánczon (boulevard) agyon kellett

volna lövettetnie. Az egész órség (Garnison) oda rendeltetik, 's 12 óraker a' vesztő helyen négyszegű formában felállított. Ezután fél órával megjelent a' halálra-kárhozott a' polgári gárda egyik csapatjától kísérve. Bátisan lépett előre, 's midőn a' gyászhelyre érkeznek, nyugodt pillantást vete közel álló koporsójára. Nem engedvén szemeit bekötni, letérdelt; valamennyi katona fegyveremeléssel idvezlé őtet; a' lövésre kiállított csapat már-is reá czélozott, midőn ezen pillanatban Desprez generál sietve ide érvén a' halálos büntetés végbevételét elhalasztatni parancsolá. Azonnal elterjedett hira, hogy a' király megkegyelmezett a' vétkesnek. De a' boldogtalan Spitaelra e' váratlan kegyelem olly veszedelmesen hatott, hogy halva rogyott a' földre.

Öreg árvák. Steele helységben Duisburg mellett (porosz ország) nem régiben egy 105 évű asszony halt-meg, ki négy szegény, 82, 76, 83, 's 68 esztendő árvaakat hagyott maga után.

Gonosztevő leányka. Nehány hét előtt Londonban a' törvényszék egyike hét esztendei számkivetésre 's Ausztráliába vitetésre kárhoztata egy szép 15 évű leánykát, kit atyjától lopott gyolcszövet 's vasportékák tolvajságán értek.

Elfogott tengeri rablók. Kevés idő előtt a' marseillei színház karzatján (galleria) elbarnultj'arczú, durva vonású fekete, komor, keresztülható szemű két férjfit vettek eszre, 's nyugtalan élénkségök (Lebhaftigkeit) köz figyelmet vont magára. Némelly tengeri tiszték közt elsőbben zsbongás támada, 's nem sokára egész színházban e' szózatok hallatszottak: „Tolvajok, tengeri rablók.“ A' rendőség (Polizei) szemmel tartá az idegeneket, végre elfogta, és börtönbe vitte. Nehány hajós tiszték az idegenek titkos megjelenését felfedezték, 's azon két Spanyolnak ismerék-el őket, kik némelly francia gyarmatokban (colonia) tengeri rablást követtek-el. Egyik rablásuk alkalmával egy hajót fosztának-meg, 's 40,000 frankot vittek-el; ugyan azon hajón volt 4 asszonyt megöltek, egy másik asszonyt, kinek emlőjén nyugvék kisdede, pusztá szigetre tettek-ki. Guadeloupe-ban iszonyúan pazérolva költének, ez által gyanúba estek, 's már-is törvényszék kezeire jutnak vala, hacsak matróz-ruhában hajón Marseilleba nem illantottak volna.

C s e r e - r e j t v é n y . (Anagramma).

Két hosszú szótagból, 's hat betűből állok,
A' kisebb vizekben én sokat járkálok,
Szala 's Berettyóból élő csemegéket
SzedeK, 's Pestre Bécsbe küldök ezereket,
Két közepem után ha két elsőm teszed,
A' szálkás jó ízű halacsKát nevezed.

Előbbi rejtvény: É g .

Szerkezi R ó t h k r e p f G á b o r , halpiarcz 86. szám.

Nyomt. Trattner-Károlyi, urak utszája 612.